

Samenwerkingsagenda provincie Noord-Holland en gemeenten Zuid-Kennemerland

2025-2027

Inhoud

Inleiding

Voor u ligt de update van de [regionale Samenwerkingsagenda](#) van de provincie Noord-Holland en de vier gemeenten in de regio Zuid Kennemerland.

Zuid-Kennemerland is een gewilde plek om te wonen. De combinatie van de historische stad Haarlem met de groene gemeenten Heemstede en Bloemendaal en de levendige badplaats Zandvoort biedt vele voorzieningen en voldoende recreatieruimte: alles is dichtbij. Bovendien ligt Zuid-Kennemerland gunstig in de randstad, dichtbij Amsterdam, Leiden en Den Haag. Met Schiphol en de intercitystations nabij ligt ook de rest van de wereld open.

Onderwijs, wetenschap en innovatie zijn van oudsher belangrijk in de regio. Het landschap is de belangrijkste gemene deler en grote kracht van de regio.

Maar dat brengt ook de nodige uitdagingen met zich mee: de omgeving staat onder druk door opgaven in de regio op het gebied van wonen, ruimte voor werkgelegenheid, aanpassingen aan veranderend klimaat en de ontwikkelingen van het landelijk gebied bereikbaarheid.

We willen de unieke kwaliteiten van het landschap versterken, inspelen op veranderend klimaat en ons economisch kapitaal beter benutten. We bieden een thuis voor iedereen en willen de regio ook in de toekomst gezond leefbaar houden. Investeren in goede bereikbaarheid en goed openbaar vervoer naar bestemmingen in de regio is daarbij cruciaal. En door recreatiemogelijkheden dicht bij huis kan de druk op gebieden zoals de binnenduinstrand afnemen.

Het realiseren van deze doelen vraagt om samenwerking tussen de regio Zuid-Kennemerland en de provincie Noord-Holland.

Wat we willen bereiken in Zuid-Kennemerland

Met deze samenwerkingsagenda bouwen we voort op de samenwerking die er al is en die we periodiek actualiseren. Vanuit de provincie Noord-Holland is het coalitieakkoord 'Verbindend Vooruit' een belangrijke bouwsteen. Voor de gemeenten zijn dit de eigen collegeakkoorden en de [Zuid-Kennemer Agenda](#). Deze update bevat geen nieuwe ambities of nieuw beleid. De focus ligt op vastgestelde gezamenlijke acties met potentie om succesvol uit te voeren als we de krachten van PNH en Zuid-Kennemerland bundelen.

De krapte op de arbeidsmarkt en de beperkte financiën van zowel gemeenten als provincie en rijk bemoeilijken de uitvoering van projecten. Juist onder deze omstandigheden willen de provincie Noord-Holland en de regio Zuid-Kennemerland hun samenwerking bevestigen en actief houden.

Voor veel opgaven werken we breder samen dan alleen tussen de besturen van Zuid-Kennemerland en Provincie Noord-Holland. Met onze inwoners, instellingen en ondernemers. En ook met andere regio's, in andere samenwerkingsverbanden zoals de Metropoolregio Amsterdam en met het rijk.

Het is en blijft de ambitie van Zuid-Kennemerland en de Provincie Noord-Holland om de kwaliteiten van de regio te beschermen, benutten en versterken voor het welzijn van iedereen. Daar zetten we ons proactief en actiegericht voor in. Hier en nu, maar ook voor later. Door deze geactualiseerde agenda met elkaar vast te stellen, zorgen provincie NH en regio ZKL ervoor dat de samenwerkingsagenda een levend document blijft en houden we overzicht van onze samenwerkingsactiviteiten en hun samenhang.

In deze agenda zijn thema's benoemd waarop we de samenwerking willen versterken: Versterken van het Landschap, Inspelen op veranderend klimaat, Benutten Economisch Kapitaal, Een plek voor iedereen, Gezonde leefomgeving en deze opgaven Verbinden met bereikbaarheid. Bij elk thema vindt u een korte omschrijving van de uitdaging en een overzicht met de gezamenlijke acties waaraan wij werken.

De opgaven op een rij

Versterken van het landschap

De natuur in Zuid-Kennemerland, met name in de duinen en de binnenduintrand, staat onder druk. Door de groei van het aantal inwoners in en om de regio heen, neemt de recreatiedruk verder toe.

In de binnenduintrand werken provincie, de vier gemeenten van Zuid-Kennemerland en de gemeente Velsen met een groot aantal partijen samen in een gebiedsproces, om te zorgen dat ook in de toekomst de binnenduintrand een vitaal, veilig en aantrekkelijk gebied blijft. Dit vraagt een goede balans tussen de draagkracht van de natuur, de kwaliteit van de leefomgeving, ruimte voor duurzaam ondernemerschap en spreiding door verbetering van recreatiemogelijkheden.

In de binnenduintrand werken partijen samen aan vijf ambities, die staan beschreven in een startnotitie:

1. We gaan de biodiversiteit verbeteren;
2. We gaan voor een duurzaam watersysteem;
3. We bieden een duurzaam toekomstperspectief voor ondernemers;
4. We versterken de kwaliteit van het waardevolle landschap;
5. We verbeteren de recreatiemogelijkheden.

In een aantal gebieden worden deze al uitgewerkt in concrete projecten, zoals het Westelijk Tuinbouwgebied en de groene verbinding tussen het Nationaal Park en Spaarnwoude (het 'Groene Hoefijzer').

Zuid-Kennemerland en de gemeente Velsen starten een onderzoek naar de recreatieve structuur van de regio. Zuid-Kennemerland streeft een recreatieve structuur na die is gericht op recreëren zo dicht mogelijk bij huis. Het verbeteren van de structuur van recreatieve wandel- en fietspaden kan een bijdrage leveren aan de spreiding van recreatieve druk in de kwetsbare natuurgebieden. Daardoor worden natuurherstel en -bescherming bevorderd, wat ook bijdraagt aan de waarde van het Groene Hoefijzer voor het hele zuidwesten van de Metropoolregio Amsterdam. Zuid-Kennemerland neemt de onderzoeksuitkomsten mee in de inbreng voor het gebiedsproces Zuid-Kennemerland, dat moet leiden tot een gezamenlijk ontwikkelperspectief voor de binnenduintrand.

Doordat provincies veel minder geld van het rijk krijgen voor de opgaven in het landelijke gebied is er onvoldoende geld beschikbaar voor alle opgaven bij elkaar. In de Korte Termijnagenda heeft de provincie aangegeven voor welke maatregelen het nu beschikbare budget ingezet kan worden. In het programma landelijk gebied wordt uitgewerkt welke maatregelen op de langere termijn geprogrammeerd zouden kunnen worden. Aanvullend op de middelen uit de [Korte Termijn Agenda 2025](#) heeft de provincie besloten om € 200 miljoen beschikbaar te stellen voor de realisatie van het Natuurnetwerk Nederland. Welk deel hiervan beschikbaar komt voor de binnenduintrand in Zuid-Kennemerland is nog niet bekend, maar duidelijk is dat ook in Zuid-Kennemerland scherpe keuzes gemaakt moeten worden. We spannen ons in om de versterking van het landschap te blijven agenderen bij MRA en Rijk.

WAT	WAAR STAAT HET	WAT DOEN WE
Natuur en stikstof Binnenduinrand.	Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023.	Voorheen Provinciaal Programma Landelijk Gebied → Gebiedsproces ZKL en Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied PNH 2025.
Buitenpoorten Haarlem Spaarnwoude en Overveen.	Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023.	Proces voor station Haarlem Spaarnwoude als buitenpoort op punt van starten als onderdeel van het place-makingprogramma Oostpoort .
Samenhang en verbinding buitenplaatsen.	Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023.	Bescherming cultuurhistorie is een ambitie in het gebiedsproces ZKL.
Concretiseren ontwikkelrichting landschap in brede zin: natuur toerisme en recreatie, cultuurhistorie, landbouw, water & bodem enz.	Zuid-Kennemer Agenda 2023.	• Gebiedsproces ZKL (heroriëntatie PNH). • Zomer 2025 meer duidelijk vanuit kadernota PNH. • Continuering gewenst.
Zonering bij recreatief-toeristisch medegebruik.	Zuid-Kennemer Agenda 2023.	• Verbindingen (Groene Hoefijzer en entree recreatiegebied Spaarnwoude). Ook in Ontwikkelperspectief Binnenduinrand, Uitvoeringsagenda MRA en Regiodeal MRA West. • Maakt onderdeel uit van ontwikkelingen rond Haarlem Spaarnwoude als buitenpoort.
Versterken bio-diversiteit via NNN.	Zuid-Kennemer Agenda 2023.	Voorheen PPLG → Korte Termijn Agenda Landelijk Gebied PNH, westelijk tuingebied.
Landschap klimaatbestendig maken.	Zuid-Kennemer Agenda 2023.	• Koppeling met opgave klimaat. • Ontwikkelperspectief Binnenduinrand. • Korte termijnagenda Landelijk Gebied PNH: Herstel de Duinrel.
Groene Hoefijzer.	Regiodeal MRA West NOVEX MRA	Verbinding NPZKL met recreatiegebied Spaarnwoude. Zie recreatief medegebruik.
Kwaliteitsslag entrees recreatiegebied Spaarnwoude.	NOVEX MRA	Vooralsnog geen middelen beschikbaar.

Inspelen op veranderend klimaat

Klimaatadaptatie

De provincie streeft ernaar dat klimaatadaptatie altijd wordt meegenomen in ruimtelijke plannen. De Omgevingsverordening is aangescherpt, zodat vanaf januari 2025 alle nieuwe ontwikkelingen verplicht rekening houden met klimaatrisico's zoals wateroverlast, hitte en droogte. Dat geldt voor woningbouw, infrastructuur en andere ruimtelijke projecten. Met slimme ingrepen – ruimte voor water, meer schaduwplekken – kunnen dorpen, steden, landbouwgrond en natuurgebieden worden aangepast aan een veranderend klimaat.

Zuid-Kennemerland en de gemeente Velsen ontwikkelen een Programma Klimaatadaptatie Zuid-Kennemerland om in te spelen op het veranderend klimaat. De gemeenten doen dit samen met partners, zoals het Hoogheemraadschap van Rijnland en PWN. De groen-blauwe dooradering is een groot thema binnen deze aanpak. Als eerste provincie in Nederland zorgen gemeenten, provincie en ontwikkelaars ervoor dat nieuwe woningen en infrastructuur nu en in de toekomst veilig en betaalbaar zijn. De maatregelen worden zowel bij woningen genomen als in de openbare ruimte.

Medio 2025 wordt de Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie van de provincie openbaar. Uitgangspunt is onder meer het zorgvuldig voorbereiden van ruimtelijke keuzes in het watersysteem, in samenwerking met partners, door gezamenlijk uit te werken hoe we klimaatrisico's het beste kunnen aanpakken.

Energietransitie

Net als in de andere delen van Noord-Holland staat Zuid Kennemerland voor de nodige opgaven in de energietransitie. De ontwikkeling richting een duurzaam energiesysteem loopt momenteel vast door aanhoudende netcongestie. Beperkte beschikbare ruimte in boven- en ondergrond, beperkingen in maakbaarheid en de fors groeiende vraag naar elektriciteit spelen hierin een grote rol. De woningbouwopgave wordt bemoeilijkt en uitbreidingsmogelijkheden voor bedrijven zijn beperkt. Ook de ontwikkeling van energieknooppunten in de buurt van Zuid Kennemerland (IJmond, Haarlemmermeer, Boekelermeer) zijn in de toekomst van belang voor ruimtelijke en economische ontwikkelingen.

De provincie wil samen met stakeholders sturing geven aan het energiesysteem van de toekomst. In de [Energievisie 2.0](#) schetst zij het energiesysteem van de toekomst en worden structurerende keuzes gemaakt. Het Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat ([pMIEK](#)) benoemt maatschappelijk prioritaire projecten en activiteiten die hier invulling aan geven. De gemeenten bundelen hun krachten richting netbeheerders (Liander en Stedin en Tennet) om samen met hen te waarborgen dat in de toekomst de benodigde capaciteit op het elektriciteitsnet is. Hiervoor zijn gemeenten aangesloten bij het opstellen en uitvoeren van het pMIEK.

WAT	WAAR STAAT HET	WAT DOEN WE
Klimaatadaptatie		
Stresstest klimaatadaptatie Binnenduinrand.	Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023.	Nieuwe ronde in voorbereiding binnen Deltaprogramma Ruimtelijke Adaptatie.
Samen werken aan kennisuitwisseling.	Zuid-Kennemer Agenda 2023.	Onderdeel van nieuwe Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2025-2027 PNH.
Betrekken bij uitwerking van (PNH is trekker): • Handreiking voor uitvoering klimaatrisicoanalyse/-mitigatie bij nieuwe ruimtelijke ontwikkelingen; • Doelvoorschriften vitale functies; • Langetermijnvisie weersextremen.	Zuid-Kennemer Agenda 2023.	Onderdeel van nieuwe Uitvoeringsagenda Klimaatadaptatie 2025-2027 PNH.
Bij afwegingen en keuzes in infra-structuur, ro en landschapsontwikkeling rekening houden met klimaatadaptatie.	Zuid-Kennemer Agenda 2023.	• Verplichtingen vanuit Provinciale regelgeving sinds 2025 (nieuwe projecten). • Ruimte voor klimaatadaptatie in Omgevingsverordening uitgebreid per 1 januari 2025.
Westelijk Tuinbouwgebied: uitwerking waterkwaliteit, waterberging, NNN en recreatie tbv stedelijk gebied.	Korte Termijn Agenda PNH Landelijk Gebied 2025.	Zie landelijk gebied.
Project Herstel de Duinrel.	Korte Termijn Agenda PNH Landelijk Gebied 2025.	In de binnenduinrand worden duinrellen hersteld waardoor wateroverlast vermindert en de waterkwaliteit verbetert.
Bovenregionale Stresstest Wateroverlast ARK-NZK.		Afspraak vanuit Beleidstafel Wateroverlast en Hoogwater (I&W).
Energietransitie		
Provinciaal Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (pMIEK).	Energievisie 2.0 voor NH.	• Verduurzaming en woningbouw binnen geplande netcapaciteit. In 2025 uitwerking van wat daar voor nodig is. • Verkennend onderzoek voor realisatie en uitbreiding warmtenetten Zuid-Kennemerland, met name Haarlem.

Benutten van ons economisch kapitaal

Zuid Kennemerland wil een nationale proeftuin zijn voor toegepaste innovatie met focus op Circulaire Economie & Tech, Digitalisering & AI en Gezond & Vitaal Leven. De focus ligt daarbij op het C-District en De Koepel en het gezondheidscluster rondom het Spaarne Gasthuis: Spaarnelabs. We bieden ruimte aan hoogwaardige stedelijke gebieden met kennisintensieve bedrijvigheid die zich vooral concentreert in de Zuidstrook van de Waarderpolder en rondom OV-knooppunten, zoals de Haarlemse NS-stations, Haarlem Spaarnepoort, Heemstede-Aerdenhout en Zandvoort (werken aan zee).

Er is sprake van een mismatch op de arbeidsmarkt met grote (structurele) personeelstekorten en tegelijkertijd veel mensen die nog langs kant staan. Om deze mismatch aan te pakken en toe te werken naar een toekomstgerichte arbeidsmarkt is effectieve samenwerking tussen meerdere partijen wenselijk en noodzakelijk. De regio werkt daarvoor, samen met IJmond aan de [strategische arbeidsmarktagenda Zuid-Kennemerland en IJmond](#). Onderdeel hiervan is samenwerking binnen het [Manifest Werken en Ontwikkelen 2030](#), een gezamenlijk samenwerkingsmodel van meer dan 400 stakeholders in de provincie Noord-Holland vanuit onderwijs, bedrijfsleven en overheden. In de arbeidsmarktagenda en in het Manifest komen vraagstukken aan de orde die een veerkrachtige arbeidsmarkt voor techniek en technologie en t.b.v. een duurzaam en circulair Noord-Holland in de weg staan.

WAT	WAAR STAAT HET	WAT DOEN WE
Economie bij OV Knooppunten.	• Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023 • Zuid-Kennemer Agenda.	
Proeftuin circulaire productie en digitalisering / Gezondheid en vitaliteit.	• Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023. • Zuid-Kennemer Agenda 2023.	Actieagenda Versterken innovatie en concurrentiekracht in de MRA 2025.pdf
Smart Makers Network (SMN).	Uitgangspunten uit Manifest Werken & Ontwikkelen 2030 Noord-Holland.	SMN is in 2023 opgericht met steun van PNH. De samenwerking tussen Nova College, Hogeschool Inholland, 3D Makers Zone, gemeente Haarlem en Industriekring Haarlem wordt hierin versterkt. Samenwerking met PNH via campusregeling.
Realisatie talentfonds t.b.v. leven lang ontwikkelen arbeidsmarktregio Zuid-Kennemerland & IJmond	Uitgangspunten uit Manifest Werken & Ontwikkelen 2030 Noord-Holland	Subsidieaanvraag bij provincie NH wordt voorbereid en in september 2025 ingediend.
Realisatie Service Punt Techniek	Uitgangspunten uit Manifest Werken & Ontwikkelen 2030 Noord-Holland	Opgezet door middel van een samenwerking van Techport met Werkcentrum ZKIJ. In 2025 gefinancierd door PNH en arbeidsmarktregio ZKIJ. Vervolg vanaf 2026 wordt verkend, Techport gaat geen vervolg aan loket geven wegens koerswijziging. Samenwerking met Zaanstreek-Waterland, en Noord-Holland-Noord wordt verkend.

Wonen; Een plek voor iedereen

Binnen de provincie Noord-Holland bestaan regionale woonafspraken. Deze afspraken bestaan uit woonakkoorden tussen regio en provincie en regionale woningbouw-programmeringen met afspraken over woningbouwplannen van de regio (zowel aantallen als segmenten, typen en prijscategorieën). In de toekomst worden regionale woonakkoorden vervangen door regionale volkshuisvestingsprogramma's.

Zuid-Kennemerland werkt op het gebied van wonen samen met de IJmond en de provincie Noord-Holland onder andere aan de hand van het regionaal Woonakkoord. Deze samenwerking met IJmond heeft veel opgeleverd, naast kennisdeling en afstemming is een regionaal woon-zorg-programma vastgesteld alsook de uitgangspunten voor de nieuwe regionale huisvestingsverordening. De bestuurlijke en ambtelijke overleggen vinden plaats met de provincie. De regionale corporaties sluiten daarbij ook een aantal keer per jaar aan. Daarnaast zitten corporaties in diverse werkgroepen ter uitvoering van het Woonakkoord.

Het Woonakkoord 2021-2025 loopt eind 2025 af. De regio werkt gezamenlijk aan de opvolging ervan. Regionale afspraken en acties blijven nodig, mede in het kader van de Wet Regie op de Volkshuisvesting. We willen blijven samenwerken en uitvoering geven aan de woningbouw-afspraken en andere gemeenschappelijke woonthema's aan de hand van een regionaal volkshuisvestingsprogramma.

Dit programma is ook input voor de afspraken op de MRA Woondeal, waar de provincie Noord-Holland ondersteunt door o.a. subsidiemiddelen beschikbaar te stellen. Sinds 7 april 2025 is hiervoor een uitvoeringsregeling Woondeal opengesteld.

De provincie zet subsidies, menskracht en kennis in om gemeenten te helpen snel passende, betaalbare en duurzame woningen te bouwen. De provincie beschermt daarbij het landschap, zorgt voor een gezonde leefomgeving en investeert in goede bereikbaarheid van de woonlocaties.

Om woningbouw te versnellen, heeft de provincie geld vrijgemaakt. Bijvoorbeeld voor de inhuur van ambtenaren (flexibele schil) of om complexe gebiedsontwikkelingen mogelijk te maken. Daarnaast helpt de provincie gemeenten bij het aanvragen van rijkssubsidies.

WAT	WAAR STAAT HET	WAT DOEN WE
Regionaal Woonakkoord	• Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023 • Zuid-Kennemer Agenda 2023	De regio werkt aan een opvolger van het Woonakkoord, in de vorm van een regionaal volkshuisvestingsprogramma. Op die manier dragen zij ook bij aan het uitvoeren van de Woondeal MRA inclusief afspraken over betaalbaarheid en aandachtsgroepen daarin.
Versnellen woningbouw	Nieuw	Om de woningbouw in Noord-Holland verder te versnellen zet de provincie in op snellere procedures, extra deskundigen en subsidies. Een versnellingsteam van de provincie klaar om dit mogelijk te maken samen met gemeenten, woningcorporaties en marktpartijen. • Bijdrage integrale gebieds- en projectontwikkeling • Bijdrage inhuur flexibele schil gemeenten • Woondeals 2025 subsidie • Realisatie asielopvang 2025 subsidie

Onze opgaven Verbinden met Bereikbaarheid

In elke regio werken de provincie en gemeenten samen aan de mobiliteitsopgaven. Denk aan acties op het gebied van verkeersveiligheid, wandelen en fietsen, inzet van intelligente systemen, slimme en schone logistiek, beheer en onderhoud en openbaar vervoer. Afspraken en acties worden vastgelegd in Regionale Agenda's Mobiliteit (RAM). Op die manier werken we samen aan slimme, schone en veilige mobiliteit in Noord-Holland. Begin 2025 is de [Regionale Agenda Mobiliteit Zuid-Kennemerland/IJmond](#)

vastgesteld, waarin regionale prioriteiten zijn opgenomen. Daarbij werken we samen aan het verbeteren van het vervoerssysteem vanuit het oogpunt van de reiziger, waarbij fysieke en bestuurlijke grenzen geen belemmering mogen zijn om op de bestemming te komen. Ook in andere samenstellingen werken we constructief samen met de provincie, bijvoorbeeld binnen de studie 'Kust en Vaart' naar het regionale wegennet Zuid-Kennemerland / Haarlemmermeer.

WAT	WAAR STAAT HET	WAT DOEN WE
Doorfietsrouteaanpak ZKL	- Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023. - Zuid-Kennemer Agenda 2023.	In het najaar van 2025 wordt een Overeenkomst Doorfietsroutes Zuid-Kennemerland getekend. Hierin wordt het doorfietsroutenetwerk vastgelegd dat we gezamenlijk willen realiseren, en een programmering hoe we dat in de komende jaren gaan doen.
Bereikbaarheid Kust	- Regionale Samenwerkingsagenda ZKL-PNH 2021-2023 - Zuid-Kennemer Agenda 2023	In het najaar van 2025 wordt de bestuursovereenkomst Bereikbaarheid kust getekend. Hierin wordt vastgelegd hoe de overheden in Zuid-Kennemerland werken aan de duurzame bereikbaarheid van de kust.
Verkeersveiligheid	Regionale Agenda Mobiliteit Zuid-Kennemerland/IJmond.	In Zuid-Kennemerland wordt gezamenlijk gewerkt aan het verbeteren van de verkeersveiligheid. In 2023 is het Regionaal Uitvoeringsprogramma Verkeersveiligheid door provincie, gemeenten en partners ondertekend. Hierin staan prioritaire maatregelen op het gebied van infra, gedrag en handhaving.
OV-knooppunt Haarlem Spaarnepoort	Regionale Agenda Mobiliteit Zuid-Kennemerland/IJmond.	Het OV-knooppunt Haarlem Spaarnepoort vormt voor de regio Zuid-Kennemerland de belangrijkste basis om naast het bestaande spoor Haarlem-Amsterdam, te komen tot een hoogwaardig stelsel van openbaar vervoer. De constructieve samenwerking binnen de regio en met het Rijk heeft geleid tot een sluitende bekostiging. Het knooppunt is succesvol aanbesteed en wordt naar verwachting eind 2028 opgeleverd.
Metrobus (BRT) Haarlem – Amsterdam	Regionale Agenda Mobiliteit Zuid-Kennemerland/IJmond.	Dit project richt zich op het verbeteren van het OV-product. Hierbij wordt de doorontwikkeling naar Metrobus (de regionale naam voor Bus Rapid Transit (BRT)) als volgende stap gezien in het creëren van een hoogwaardige ov-verbinding tussen Haarlem en Amsterdam/Schiphol. Een belangrijk onderdeel is de 'uitwaaiing' van de BRT in de regio (richting Heemstede/Zandvoort en IJmond), waarin samen met de regio wordt gekeken hoe buslijnen verder kunnen lopen na de OV-knooppunt Haarlem Spaarnepoort.
Kennemerlijn actieprogramma	Regionale Agenda Mobiliteit Zuid-Kennemerland/IJmond.	- Vanuit de provincie is gezamenlijk met de spoorsector en de aanliggende gemeenten een actieprogramma opgesteld. - Dit actieprogramma werd vastgesteld in 2021 en bestaat uit 14 acties die door de verschillende overheden worden uitgewerkt.

WAT	WAAR STAAT HET	WAT DOEN WE
Velserversbinding	Regionale Agenda Mobiliteit Zuid-Kennemerland/IJmond.	Sinds de aanleg van de Wijkertunnel wordt er gekeken naar de mogelijkheid om ook de westelijke randweg van Haarlem (N208) te koppelen. Nu is het alleen mogelijk om door de Velsertunnel te rijden. Daarnaast is er de wens de N208 ook zuidwaarts met de A9 te koppelen. Dit zou de regioring van Zuid-Kennemerland volmaken en draagt bij aan de leefbaarheid in de steden en kernen, door het verkeer om kernen heen te leiden. Op dit moment wordt gewerkt aan een studie die de maatschappelijke kosten en baten van deze verbinding in beeld brengt.

Beschermen en verbeteren van gezonde leefomgeving

Regio en provincie zetten in op een gezonde fysieke leefomgeving voor onze inwoners, wat betekent dat de fysieke omgeving veilig en gezond is en een gezonde leefstijl stimuleert.

Het maakt nog steeds uit waar je wieg heeft gestaan en waar je woont. Gezondheid, kwaliteit van leven en levensverwachting zijn daardoor ongelijk verdeeld. De fysieke leefomgeving speelt een rol in deze opgaven. Zo liggen luchthaven Schiphol en zware industrie dichtbij deze regio met negatieve effecten op de gezondheid en het welzijn. Luchtkwaliteit is een belangrijk thema.

Bij de provinciale beleidsontwikkeling [Gezonde Leefomgeving](#) worden bouwstenen geleverd voor de ruimtelijke keuzes in het traject [Regie op Ruimte](#). Gezonde leefomgeving is medebepalend bij de inrichting van de ruimte. Het belang van de gezonde leefomgeving is al opgenomen in het Ruimtelijk Voorstel van de provincie, in de [Actieagenda Wonen](#) en het perspectief Mobiliteit.

De regio en PNH onderschrijven ook de Regiodeal MRA West, waarin een uitdrukkelijke link wordt gelegd met het belang van een groene, gezonde leefomgeving dichtbij huis (zie onder landelijk gebied).

Governance van deze samenwerkingsagenda PNH-ZKL

De Samenwerkingsagenda en deze governance-afspraken worden vastgesteld door Gedeputeerde Staten van de provincie Noord-Holland en de Colleges van B&W van de vier gemeenten uit Zuid-Kennemerland die met elkaar samenwerken aan de regionale Zuid-Kennemer Agenda (Bloemendaal, Haarlem, Heemstede en Zandvoort). Provinciale Staten en de raden van de vier gemeenten worden hierover schriftelijk geïnformeerd. De looptijd van de samenwerkingsagenda is 2025-2027, tot aan de verkiezingen van Provinciale Staten 2027.

De voortgang van de agenda wordt jaarlijks geëvalueerd. Dit wordt voorbereid middels een overleg tussen de ambtelijk opdrachtgevers, samen met de ambtelijk trekkers van de agenda. Eens per jaar vindt overleg plaats tussen de regio-Gedeputeerde voor Zuid-Kennemerland en de regio. De ambtelijke capaciteit voor deze agenda is geborgd in bestaande programma's en de begroting vanuit de provincie Noord-Holland en de vier gemeenten uit Zuid-Kennemerland.

Colofon

Teksten

Provincie Noord-Holland | regio Zuid Kennemerland

Beeld

Cover - Milo Dinkelaar

P.3 - (1) Gemeente BMD | (2) Gemeente Zandvoort |
(3) Gemeente BMD | (4) Jur Engelchor Fotografie |
(5) Onno van Middelkoop | (6) Judith Cappon |
(7) Bibi Veth | (8) Judith Cappon

P.4 - Rogier Reker

P.5 - Rogier Reker

P.7 - Stichting Steenbreek

P.9 - Koen van der Lee

P.10 - Marisa Beretta

P.12 - Bas Beentjes

P.13 - Marisa Beretta

P.14 - Bart Homburg

P.15 - Gemeente Heemstede

Vormgeving

The Creative Hub - Canon

Oktober 2025

